

ROZHLEDY TECHNICKÝCH ZBRANÍ

Redaktor: Podplukovník Ing. Dr. techn. Vladimír Hájek.

Kapitán tel. voj. J. Matoušek:

Spojení při střetnutí divise na křídle.

Mapy 1:75.000 Vlašim, Německý Brod, Pelhřimov a Jihlava.

(Zpracováno podle námětu pplk. gšt. Viktora Dyka.)

I. Všeobecná situace.

Červená armáda byla 15./III zastavena modrou armádou před čarou Kounice—Brzotice—Křivsoudov—Jedlina—St. Vyklantice—V. Chyška—Rejd trig. 589. Jakmile došly posily, rozhodl se velitel modré armády 20./III obchvátiti jádro nepřítele protiofensivou vedenou proti jižnímu křídlu nepřítele ve všeobecném směru Strážiště—Humpolec—Něm. Brod a znemožnit mu tak ústup na Jihlavu.

Provedení protiofensivy svěřil velitel armády I. sboru, který zasadil na směr Strážiště—Humpolec.

Do 21./III 19 hod. zatlačili modří červené do všeobecné čáry: Kralovický les—Kočíhrady—Košetice—Arnešovice—Stráž kóta 515—Bácovice.

Vlastní letectvo zjistilo mezi 15. a 16. hod. asi 5 km dlouhý proud pěchoty a dělostřelectva na pochodu ze Světlé n. Sáz. na Dol. Město čelem u Dol. Města a k večeru přítomnost vojsk v osadách.... Humpolci, Rudíkově, Skále, Hněvkovicích a Komorovicích.

II. Zvláštní situace 9. divise.

9. divise dosáhla před 18. hod. asi po 20 km pochodu prostoru Obrataň—Kámen—Lidmaň—Černovice—Křeč, a je tam takto rozložena:

štábní útvary a SV. divise, telegrafní prapor 9 Obrataň,

pěší pluk 26, velitelství a prapor III/26 Černovice, prap. I/26 Svalava, prapor II/26 Moudrov,

pěší pluk 25, velitelství a prapor III/25 v Lidmani, prapor II/25 Dobrá Voda,

prapor 1/25 na PS. na čáře Moraveč—kóta 573—východní okraje lesa Markvarecký revír,

pěší pluk 27, velitelství Kámen, prapor III/27 Něm. Lhota, prapor I/27 Vys. Lhota, prapor II/27 na PS. na čáře kóta 602—trig. 644 Zlatenka—Moraveč,

dělostřelecký pluk 9, velitelství a oddíl III/9, Vintířov, oddíl II/9 Tvrziny, oddíl I/9 Kámen,

dělostřelecký oddíl 109 Věžná, ženijní rota Brnná,

SPO. 9 Těmice, služby...

Operačním rozkazem 2. modré armády z 21/III 19 hod. bylo nařízeno: pokračovat v zahájené ofenzivě s hlavním úsilím ve směru Strážístě—Humpolec a hlavní útok podporovat obchvatem vedeným ve směru N. Cerekev—Pelhřimov—Strměchy—Humpolec, po případě Větrný Jeníkov.

Sestava: I. sbor, 9. divise (od severu k jihu).

Úkoly: 9. divise postoupí ve všeobecném směru Černovice—Pelhřimov—Strměchy, ovládne co nejdříve prostor Humpolec nebo Větrný Jeníkov a chrání jižní křídlo armády.

Posilové prostředky:

prapor tanků I } Pošná 21/III od 20 hod.
baterie OPÚV. }

dělostřelecký oddíl II/51 } Pacov 21/III od 21 hod.,
dělostřelecký oddíl I/125 }
pozorovací letka 9 na letišti u Smilových Hor 22/III ve 3 hod.,

SPO. 1 v Pacově dne 23/III ve 20 hod.

Styk a spojení: styk na I. sbor, SV. Mezilesí, pak po ose St. Vyklantice—Želiv—Humpolec.

SV. 2. armády: Louňovice.

9. divise osa Černovice—Lidmaň—Pelhřimov, SV. hlásí.

III. Rozhodnutí velitele 9. divise.

Velitel 9. divise se rozhodl ve 20 hod. 21/III. takto:

1. Chce ovládnout prostor Pelhřimov sbíhavým postupem na směrech: Čížkov—Varta trig. 622—Chválův a

Buček trig. 698 (5½ km jv. od Lidmaně)—Putimov s úsilím na jihu.

Pak s jádrem sil ve směru Proseč pod Křemešník—Vyskytná získat prostor Pavlíčkův kopec—Strměchy—Vyskytná jako východiště postupu ve směru na Humpolec anebo Větrný Jeníkov.

1. cíl: Varta trig. 622—Hůrka trig. 578,

2. cíl: Mrchoviska (3 km s. od Pelhřimova) Sv. Anna (trig. 569)—kota 599—626—Kučerův vrch kota 673,

3. cíl: Pavlíčkův kopec trig. 625—Strměchy—kota 648.

Při střetnutí útočit s hlavním úsilím proti jižnímu křídlu nepřítele.

Jižní křídlo a bok zajistit vysláním SPO. 1 do prostoru N. Rychnov a Hor, Cerekev.

Se střetnutím možno počítat od čáry Úchozka trig. 620—Orlov kota 674.

2. Sestava: A. Pěchota: 1. sled: severní skupina: pěší pluk 27 bez praporu II/27, 2 čety baterie OPÚV., 2 čety ženijní roty, jižní skupina: pěší pluk 26, 1. rota tanků od praporu tanků I, 1 četa baterie OPÚV., 2 čety ženijní roty.

Rozhraní (vše pro severní skupinu) kota 695 (j. od Myslové) — kota 602 Hejlov—kota 561—Plevnice—Strměchy.

2. sled: II/27 prap. v počátečním prostoru v lesích u koty 613,

pěší pluk 25 v počátečním prostoru Markvarec—Drahoňov—mysl. Markvarec,

prapor tanků I (bez jedné roty) na začátku v prostoru Lidmaň.

B. Dělostřelectvo:**a) pro podporu skupin 1. sledu:**

severní skupiny: děl. oddíl I/9,

jižní skupiny: děl. oddíl II/9, III/9 a děl. oddíl II/52 pod velením velitele děl. pluku 9;

b) všeobecná činnost: pod velením velitele děl. oddílu 109: děl. oddíl I/125 na počátku v prostoru N. Cerekev a děl. oddíl 109 na počátku v prostoru Krumvald.**3. Provedení:****a) Východiště postupu čára:** Pejškov—Stanovice—Kovář trig. 599—Ústrašín—kota 607. Do východiště se přesunou jednotky v noci na 22/III tak, aby tam dorazily do 5.30 hod.,**b) Skupiny 1. sledu vyrazí z východiště v 6 hod. a budou postupovat ve směrech:**

severní skupina: Čížkov—Pelhřimov—Rybníček,

jižní skupina: Ústrašín—Putimov—Vrchy.

Pěší pluk 25 postoupí v 6 hod. do prostoru Orlov 674—Božejov, kde bude připraven k dalšímu postupu nebo zásahu na Pelhřimov nebo na Křemešník. Prapor II/27 je připraven k postupu za pěším plukem 27.

Prapor tanků I je od 6 hod. připraven k zásahu ve prospěch obou skupin 1. sledu.

SPO. 9 a SPO. 1 pod velením velitele SPO. 1 vyrazí v 5.30 hod. z Libkovic Vody, postoupí na Rynárec do prostoru Vyskytná, odtud provede průzkum na Humpolec—Větrný Jeníkov. Zajistí směry: Hor. Cerekev a Nový Rychnov.

4. Styk:**a) styk k severu,****b) SV. divise Lidmaň od 22/III 5 hod., pak po ose N. Cerekev—Pelhřimov,**

pěší pluk 27: Čížkov, pak po ose Pelhřimov—Olešná,

pěší pluk 26: Bor, pak po ose Ondřejov—Skrýšov—Střítež u Braniš.

Předmět cvičení: 1. činnost velitele telegrafního praporu 9,

2. přehled činnosti velitele telegrafní a radiotelegrafní rotý telegrafního praporu 9.

1. Činnost velitele telegrafního praporu 9.

Současně s operačním rozkazem 2. armády přišel také spojovací rozkaz armády. Velitel telegrafního praporu se z něho dověděl toto:

1. armáda se postará o spojení s 9. divisí od nynějšího SV. divise až na její nové stanoviště. K tomu účelu odeslala jednu četú telefonní a 2 družstva telegrafní do Obrataně tak, aby se velitel skupiny hlásil u velitele telegrafního praporu v 19.30 hod.,

2. armáda zařídí spojení s letištěm pozorovací letky 9 k velitelství divise do 24 hod. 21/III,

3. 9. divise může využít všech permanentních vedení v svém pásmu a na svém jižním křídle.

4. volací značky a krycí jména, délky vln:

2. armáda: Jan qr 300/375 KC o4d,

I. sbor: dravec cg 300/375 KC q3s,
9. divise: Brod df 300/375 KC o3g,
přidělená písmena pro radiotelegrafní dopravu: b, d, k, m, v, y, z,
přidělené délky vln pro radiotelegrafní dopravu: KC 1425, 1360,
1240, 1210, 925, 815, 770, 620, 540.

Po přečtení odevzdá spojovací rozkaz armády svému pobočníkovi. Nařídí mu dále: aby svolal velitele telegrafní a radiotelegrafní roty a dal jim přečíst spojovací rozkaz armády,

aby velitel posilové skupiny od dispoziční roty armády vystavěl ihned po svém příchodu do Obrataně dvě telefonní a jedno telegrafní vedení v ose: Obrataň—Černovice—Lidmaň.

Konečně nařídí pohotovost telegrafního praporu k pochodu.

A nyní se sám odebere do kanceláře náčelníka štábu divise, aby mohl být přítomen vydávání rozhodnutí velitele divise. Při diktování rozhodnutí píše si poznámky a zakreslí si, třeba-li, i sestavu do mapy. Je tak informován o všeobecné a zvláštní situaci, o úmyslu velitele divise, o sestavě divise a o provedení úmyslu velitele divise. Může nyní začít své práce. Odejde do své kanceláře.

Oč jde v našem případě? Divise má 22/III postoupit ve všeobecném směru Černovice—Pelhřimov—Strměchy a ovládnout co nejdříve prostor Pelhřimov. Nepřítel přisunoval posily, jež může nasadit také proti nám. Je tudíž pravděpodobné, že se s ním při našem postupu střetneme. Půjde tedy o spojení při střetnutí.

Ve střetnutí je pro velitele důležité, aby měl převahu zpravodajských orgánů. Tato převaha mu dovolí rozhodnout se dříve o manévru, jak napadne nepřítele, než nepřítel sám tak může učinit, a tím mu vnutí svou vůli. Bude se tedy velitel divise snažit získat tuto převahu. K dopravě získaných zpráv zpravodajskými orgány je třeba pojitek. Získané zprávy musí být doručeny včas, jinak se stávají nepotřebnými. Mají-li být pojitka pro dopravu zpráv včas zřízena, je žádoucí, aby velitel divise orientoval včas svého velitele telegrafního vojska o svém rozhodnutí. Bude-li velitel telegrafního vojska včas orientován, může učinit všechny přípravy tak, aby pojitka byla v žádaném prostoru a čase rozvinuta. Při střetnutí je situace stále dosti nejistá. Musí tedy velitel divise uvážit dobře, kdy, kde a která pojitka nasadí. Aby získal hodně zpráv a zrychlil jejich dopravu, to by vyžadovalo nasazení většího počtu pojitek hned na počátku operace. K jich rozvinutí je potřeba času a k jich zrušení anebo přemístění při změněné situaci je třeba opět času. Vydá-li se tedy větší část pojitek hned na počátku, je nebezpečí, že jich bude citelný nedostatek, až se situace vyjasní a velitel se rozhodne o manévru, jak napadne nepřítele. Bude-li se váhat s nasazením pojitek, mohou být nasazena pozdě, velitel bude právě v nejchoulostivější situaci beze zpráv a také bez možnosti velet podřízeným jednotkám. Konečně musí velitel uvážit, která pojitka nasadí. Jednou z podmínek úspěchu je překvapení. Použije-li se některých pojitek předčasně, prozradí se nepříteli nejen přítomnost, ale i sestava. Je to hlavně radiotelegrafie, při jejímž užití musíme být velmi opatrní. Spokojíme se tedy na počátku operace vystavěním os za každou skupinou. Podle důležitosti úkolů jednotlivých skupin vybavíme je pak pojítky. Na osách budou zřízeny telefonní ústředny, a to na takových místech, která usnadní připojení všem útvarům skupiny. Stavbu přiček nebudeme žádat, nýbrž jenom ji připravíme. Zbý-

vajíci pojítka budou umístěna nedaleko čela os anebo poslední ústředny, aby mohla být včas rozvinuta tam, kde toho situace právě vyžaduje. Tyto úvahy jsou společné jak pro velitele divise, resp. náčelníka štábu, tak i pro velitele telegrafního praporu.

Při dalším řešení budeme postupovat tak, že velitel telegrafního praporu vypracuje na základě rozhodnutí velitele divise návrh na spojení, který pak dá ke schválení veliteli divise nebo náčelníku štábu.

Co zajímá velitele telegrafního praporu z rozhodnutí velitele divise?

Hlavně úmysl, sestava, provedení a styk.

Z úmyslu divise je zřejmo, že postup divise bude proveden na dvou směrech:

a) Čížkov—Varta—Chválov a

b) Boček trig. 698—Putimov s úsilím na tomto směru.

To tedy znamená stavět hned na začátku dvě osy, se spojovacím úsilím na ose jižní.

Do hloubky je prostor určen třemi postupnými cíli. Poslední cíl, Pavlíkův kopec trig. 625—Strměchy—kóta 648, nám udává pravděpodobné ohraničení postupu do hloubky pro den 22/III. Tím je také dána délka os. Tři cíle nám určují pravděpodobný počet a průběh příček. Normálně potřebujeme za každým cílem příčku k postupu na cíl další. Při střetnutí neznáme přesně prostor, kde dojde k boji. Možná, že prvního našeho cíle — snad i druhého — dosáhneme bez boje, možná však, že budeme již musít bojovat o první cíl. Proto nebudeme stavět příčku hned při zahájení postupu na první cíl, nýbrž připravíme si vše tak, abychom ji mohli začít stavět tehdy, až to bude průběh boje vyžadovat. Nepřijdeme se stavbou příčky pozdě? Při střetnutí jsou jednotlivé skupiny na počátku postupu odkázány více nebo méně na sebe. Nepočítáme s těsnou spoluprací skupin jak pěchoty, tak i dělostřelectva. Teprve později, narazíme-li na vážný odpor nepřítele, ujímá se řízení boje sám velitel divise. Zasazují se zálohy, rozvíjí se dělostřelectvo. Zaujímání východiště útoku pěchotou a palebných postavení dělostřelectvem potvrzá určitou dobu. Můžeme připustit, že to nebude dříve než za 1—1½ hodiny. Tím máme danu dobu, za kterou musíme být také my hotovi se stavbou příčky. Abychom mohli vyhovět tomuto požadavku, musíme připravit stavbu příčky družstvy nebo skupinami od sebe a proti sobě, podle okolností, i za sebou. V odstavci sestava je určeno složení skupin, stanoviště záloh a rozhraní mezi skupinami.

Z toho můžeme určit přibližné vybavení os pojítky a určit si prostory, jimiž osy musí probíhat, abychom ulehčili zřízením telefonních ústředn na vhodných místech připojení záloh a skupin dělostřelectva.

Z odstavce provedení je zřejmo východiště postupu a do kdy musí být zaujato. Tím máme stanoven, kdy a až kam musí být spojení hotovo před vyražením.

Hodina vyrazení k postupu nám říká, kdy musí být připraveny jednotky telegrafního vojska k stavbě za postupujícími skupinami.

V tomto odstavci je také stanoven úkol pro skupinu SPO. 1. Jsme tím postaveni před úkol, vyřešit spojení také s touto skupinou. Dříve, než tak učiníme, musíme si prostudovat terén v pásmu postupu divise.

Severní část pásma postupu má dvě dobré komunikace. Je to státní silnice Čížkov—Pelhřimov a okresní silnice N. Cerekev—Pelhřimov. Podél

obou silnic mohou vést osy. Po nich se mohou pohybovat velmi dobře veškerá vozidla všech čet. Jižní část pásma nemá žádné dobré průběžné komunikace, po které by se dala vést osa jižní skupiny. Silnice lze využít částečně z Lidmaně k Huntovu a pak až zase od Zeleného vrchu trig. 636 k cihelně (kruhové) jižně od křižovatky silnice s železnicí jižně od Pelhřimova. Jinde se musíme spokojit polními nebo udržovanými cestami. Zde lze počítat jen s použitím družstev hipomobilních. Jenom na počátku osy se dá použít i automobilního družstva. Tím je ztížena nejenom stavba vedení, ale také i rychlý přesun materiálu nebo mužstva po ose ať dopředu nebo dozadu.

Komunikací, které probíhají kolmo na směr našeho postupu, je tak málo. Ve směru tomto probíhají silnice Nová Cerekev—Ústrašín a Pelhřimov—Putimov. Jinak jsou jenom polní cesty, spojující jednotlivé osady a mlýny mezi sebou. Pro stavbu příček nemůžeme tedy také dobře využít družstev s rychlými dopravními prostředky, hlavně pro stavbu družstev nebo skupinami za sebou.

Větších řek, výškových rozdílů, stoupání není v pásmu postupu. Co z toho plyne?

Stavba vedení v osách musí být provedena družstvy, které přidělíme podle jejich dopravních prostředků. Mohou tedy být družstva rozdělena na osy bez ohledu na svazky čet podle svého vybavení dopravními prostředky; toto řešení má tu nevýhodu, že bereme velitelům čet mužstvo, které dobře zná on a které zná i jeho. Výhodou tohoto řešení je zase, že není žádného velkého zdržení při přidělování, družstva pak pracují se svým materiálem.

Druhý způsob řešení by byl ten, že by si družstva automobilisovaná vyměnili svůj materiál i s dopravními prostředky, na kterých je naložen, s družstvy hipomobilními. Tento způsob má tu výhodu, že zůstává veliteli čtyři jeho personál. Vyměňuje se jen materiál.

Konečně třetí způsob řešení je ten, že si družstva vymění jen dopravní prostředky, materiál se přeloží z vozidla na vozidlo. Výhoda je zde ta, že velitelům čet zůstává jejich personál i jeho materiál, nevýhodou je značné zdržení, zaviněné překládáním materiálu.

Pro který způsob se rozhodneme, bude záviset především na době, která je nám k dispozici pro vykonání všech příprav k zahájení stavby nebo pochodu.

Mohly by tedy být osy spojení asi tyto:

1. za severní skupinou: Lidmaň—Moraveč—Leskovice—Čížkov—Pelhřimov—Olešná,

2. za jižní skupinou: Lidmaň—myslivna Markvarec—Krumvald až Ústrašín—Ondřejov—Skrýšov—Proseč pod Křemešником—Střítež u Branišova,

3. konečně osa divise: Lidmaň—Moraveč—Nová Cerekev—Pelhřimov—Strměchy. Tato osa je na počátku společná s osou severní, od ní se odděluje v Moravci, aby s ní zase splynula v Pelhřimově. Osu divise musíme stavět, i když se nám nekryje s žádnou osou našich skupin, je nám nařízena armádou. Bez svolení armádního velitelství nemůžeme ji sloučit s některou naší osou, ač by to bylo pro nás výhodné. Vyčerpává značně naše zásoby telefonního kabelu. Ale nemůžeme říci, že by byla zcela bez užitku. Její blízkost k ose severní nám umožňuje vyhovět tuto osu jenom jedním vedením a nestavět příčky od ní, nýbrž až od osy divisi

k jižní. Může ji využít při svém pohybu oddíl I/125 a snad také prapor tanků a prapor II/27.

Vybavíme tedy osy takto: Lidmaň—N. Cerekev—Pelhřimov dvěma vedeními telefonními a jedním vedením telegrafním. Severní osu jedním vedením telefonním, a to z Moravče počínaje. Jižní osu vybavíme také dvěma telefonními vedeními.

Zbývalo by nám rozhodnout ještě, jak zařídíme spojení se skupinou SPO. 1. Máme za ní stavět telefonní vedení, či se máme spokojit s pojítky jinými, jako radiotelegrafií a spojkami? Tuto věc nemůže velitel telegrafního praporu rozhodnout sám, musí při schvalování svého návrhu upozornit na toto spojení velitele divise nebo náčelníka jeho štábu.

Pro radiotelegrafii mluví to, že se SPO. 1 při vykonávání svého úkolu pohybuje velmi rychle, jeho SV. se přemísťuje velmi často, pásmo jeho činnosti je značně široké, takže nemůžeme počítat s použitím pojítek, jichž zřízení trvá velmi dlouho a jichž přeložení na jiný směr je obtížné.

Mohlo by se namítnout, že radiotelegrafie nás prozradí nepříteli, a to buď zaměřením naší stanice nebo poslechem dopravy.

Zaměření radiotelegrafní stanice se nemusíme tolik obávat. Kdy zahájí stanice SPO. 1 dopravu? Až bude potřebovat dodatí velmi důležitou a spěšnou zprávu. To bude pravděpodobně teprve tehdy, až narazí na nepřítele. Tímto okamžikem zjistil už nepřítel naši přítomnost a můžeme použít bez obavy radiotelegrafní dopravy. Zaměřovací stanice nepřítel budou delší dobu zjišťovat dopravní pravidla, charakteristiku stanice a pak její stanoviště. Tato činnost bude nepříteli ztěžována častým přemísťováním stanice a poměrně krátkou dobou provozu při odehrávání jednotlivých telegramů. Nebezpečí náslechu nepřitelem můžeme čelit použitím různých klíčů zkratk, kodexů, které mohou platit jenom pro tuto operaci.

Další možnost zajištění spojení se SPO. 1 je ta, že využijeme všech permanentních vedení poštovní i železniční správy, která jsou v prostoru činnosti SPO. 1. Nejrychlejší využití těchto vedení bude z poštovních telegrafních úřadů nebo železničních stanic, nebudou-li zničeny nepřítelem. Musíme tedy dát veliteli SPO. 1 náčrt těchto vedení a uvést v něm všechny poštovní telegrafní úřady a železniční stanice, z nichž možno hovořit. Dále musíme zařídit, aby příslušná permanentní vedení byla zapojena do nejbližší polní telefonní ústředny, popřípadě avisovat nejbližší poštovní úřady o možnosti použití vedení SPO. 1.

Při našem cvičení by šlo tedy o poštovní úřady v Hor. Cerekvi, V. Rychnově, Vyskytné, odkud by mohly být podány zprávy SPO. 1 buď z Hor. Cerekve na Počátky a přes Kamenici do Černovic a pak po polním vedení do Lidmaně. Nebo z poštovních úřadů Vyskytná, Rynárec, Nový Rychnov přes Dolní Cerekev nebo Batelov na Počátky a odtud do Lidmaně. Pokud budou vedení dobrá, mohou být po nich dopraveny velmi dlouhé zprávy, i když bude spojení dosaženo oklikami. Předpokládáme ovšem, že nebyly poštovní úřady na jih od našeho pásma evakuovány a že nebude provozována sabotáž jak od úřednictva, tak i od obyvatelstva, protože jsme na vlastním území.

Dříve než začneme uvažovat o příčkách, zmíníme se aspoň povšechně o účelu příčky. Příčka má nám zajistit spojení stanovišť různých velitelství, pozorovatelů mezi sebou a tím usnadnit spolupráci zbraní a jednotlivých skupin dělostřeleckých mezi sebou. Konečně má také využít

spojení v bocích. Kde povedeme tedy příčky? Za čarou, která udává jednotlivé postupné cíle. Tyto cíle nám udávají příští pozorovatelny. Kdybychom vedli příčky po hřebenech těchto pozorovatelů, vydávali bychom personál i materiál účinkům nejen pozorované palby dělostřelecké, nýbrž zhusta také přímé palbě těžkých kulometů. Poruchy na nich byly by pak velice časté a jejich odstraňování spojeno se ztrátami. Komunikace, které nám usnadňují pohyb dopravních prostředků družstev, nevedou obyčejně po kopcích a hřebenech, nýbrž na jejich svazích. Rychlost pohybu těchto dopravních prostředků má veliký vliv na rychlost stavby a tato rychlost je vždy při stavbě příčky, hlavně při stavbě příčky za střetnutí, nejdůležitějším činitelem. Příčkami se vynasnažíme spojití hlavně osu střední (osu divise) s osou jižní. Osu severní skupiny nebudeme spojovat příčkou s osou divise.

Za 1. cílem by nám jako komunikace dobře posloužila polní cesta z Vlášenic do Ondřejova nebo polní cesta odbočující ze silnice N. Cerekve—Pelhřimov u božích muk kota 595 na Myslotín. Rozhodneme-li se až pro druhou možnost (a to závisí na vývoji situace), mohli bychom si jižní osu zkrátit již příčkou, vybudovanou z Nové Cerekve do Ustrašína.

Za 2. cílem vyhovuje pro stavbu příčky polní cesta z Pelhřimova na Skryšov, popřípadě silnice z Pelhřimova na Putimov.

Konečně za třetím cílem by byla příčka vedena z Olešné po polní cestě do Plevnice a Proseče pod Křemešníkem nebo by odbočila od koty 641 a šla by přes Javorník na mlýn kota 567. Povozy by tedy musily kus objíždět po cestě na jih vedoucí. Celkem tedy budeme potřebovat na stavbu předvídaných os asi 220 km telefonního kabelu a na stavbu předvídaných příček asi 75 km telefonního kabelu. Úhrnem tedy asi 295 km telefonního kabelu, což přesahuje značně dotaci telegrafní roty. Telegrafního kabelu spotřebujeme asi 20 km, což ani nevyčerpává naši dotaci. Jak uhradíme nedostávající se počet telefonního kabelu? Můžeme počítat s tím, že armádní telegrafní útvary postupně převezmou vedení v ose divise tak, že nahradí materiál v ose vystavěný a uvolní nám tak družstva naše. Bude proto výhodné, aby si velitel praporu zajistil tuto výpomoc již dnes u velitele telegrafního vojska armády. Další úhradu získáme včasným svinutím nepotřebných vedení vzadu. Materiál tím získaný dopravíme i s mužstvem rychle vpřed.

Doposud jsme uvažovali jenom o přibližování a útoku. Bude-li mít náš útok úspěch, promění se útok v pronásledování. Postup jednotek bude zase rychlejší, bude nás stát hodně námahy, abychom udrželi čelo osy ve výši velitelství pronásledujících skupin. To je nejpravděpodobnější možnost. Musíme však být připraveni konečně i na to, že nepřítel bude mít tolik sil, aby náš útok odrazil. Nezbuďte pak nic jiného, než přejít do obrany, třeba i přechodně. V tomto případě dočasné obrany nebudeme počítat s vybudováním spojení podle pravidel, platných pro stálou obranu. Spokojíme se vybudováním jenom nejdůležitějších vedení. Na to nám postačí aspoň pro počátek naše vlastní prostředky. Při střetnutí nemůžeme vyloučit ani tu možnost, že budeme nuceni třeba i jen přechodně na krátkou dobu ustoupit a vyčkat, až se naše hlavní síly připraví k protiútku. Proto nám pro dobu, než se situace úplně vyjasní, postačí pro spojení jen systém os, který nám umožní jak rychlý pohyb vpřed, tak i případný ústup. Na osách zřídíme ústředny, na něž se útvary připojí vlastními prostředky. Potřebné spojení příčné musí být obstaráno do zřízení příčky směrem na ústřednu divise, tedy dozadu.

Konečně bylo nám spojovacím rozkazem uloženo, postarati se o spojení se severním sousedem, t. j. s velitelstvím I. sboru a s jeho 3. divisi, která sousedí s námi přímo. Co dělá soused? 22/III útočí zrovna tak jako my, dá se tedy u něho očekávat také pohyb, spojený s přemísťováním velitelství. Před vyražením útoku je velitelství I. sboru v Mezilesí, velitelství 3. divise ve Vel. Chýšce. Spojení s 3. divisi máme po permanentním vedení do Pacova a odtud po polním vedení, které si pro svou potřebu vystavěla sama 3. divise. S I. sborem nepotřebujeme přímého spojení. Máme s ním spojení buď prostřednictvím armády nebo prostřednictvím 3. divise. Aby toto spojení bylo zajištěno, musíme zjistit, kdo obsluhuje poštovní ústřednu v Pacově. Předpokládejme, že jsme zjistili dotazem u armády, že je obsazena armádou. Během útoku postačí toto spojení. Teprve až po dosažení prostoru Pelhřimov 9. divisi, pokusíme se zkrátit spojení se sousedem, postoupil-li přes Červenou Řečici, vybudováním jednoho telefonního vedení, třeba jednoduchého a telegrafním kabelem, z Pelhřimova do Červené Řečice. Obě města spojuje státní silnice, podél níž vedou obyčejně permanentní vedení. S využitím těchto vedení pro spojení příčné nemůžeme počítat. Byla v prostoru, kde se bojovalo, budou tedy aspoň částečně zničena a s jich opravením ještě 22/III nelze počítat.

Kdy můžeme počítat s budováním tohoto vedení? Pravděpodobně až v odpoledních hodinách 22/III.

Spojení telefonní se zajistí radiotelegrafií. Nejlépe by nám vyhovovala přímá doprava. Protože nemáme u divise tolik stanic, musíme se většinou spokojit dopravou v okruzích, a to v okruzích s malým počtem stanic. Nejlépe vyhovuje počet tří stanic. Předpokladem úspěšného využití radiotelegrafního provozu je, že odesílatel dává k dopravě telegramy velmi krátké, používá všech předepsaných zkratk a kodexu smluvených výrazů. V kodexu mohou být uvedeny smluvené výrazy pro celé fráze taktické, takže se několik slov dá vyjádřit skupinou několika písmen nebo číslic. Tím dosáhneme stručnosti depeše.

Dobrý radiotelegrafista bere 80 značek za minutu, to odpovídá 20 skupinám po čtyřech značkách. 20 skupin odpovídá přibližně pojmu krátký telegram. Napsání telegramu, jeho sešifrování nebo převedení do značek kodexu (což je rychlejší) trvá asi 5 minut. Předpokládejme, že podatel je přímo u radiotelegrafní stanice. Ta, jakmile byla avisována, že bude odesílán telegram, mezitím co se šifrovalo, zavolala si již stanici určení. Odehrávání 20 skupin i s manipulačními značkami potrvá asi 3 minuty. Při dopravě šifrovaných radiotelegramů opakuje se každá skupina dvakrát, čímž se doba odehrávání depeše dvakrát prodlouží. Dešifrování a dodání telegramu adresátu potrvá asi 5 minut. Potřebuje tedy radiotelegram k tomu, aby urazil cestu od adresáta k adresátovi 13 minut. Telegramem obsahujícím 20 skupin podáme při použití kodexu již obšírnou zprávu.

S kým potřebujeme mít radiotelegrafní spojení? Především to bude se skupinou SPO. 1, pak s oběma útočnými skupinami, se skupinami dělostřelectva přímé podpory a všeobecné činnosti, s letcem, jehož činnost bude velmi důležitá a hojná při střetnutí. Dále musíme mít spojení se svým nadřízeným velitelstvím, t. j. s 2. armádou, se sousedem, s 3. divisi, popřípadě s I. sborem.

Protože na počátku akce můžeme očekávat častější přemísťování stanic, musíme počítat pro každý okruh se dvěma stanicemi. Jedna je

v provozu, druhá se přesunuje na nové stanoviště. Čím větší dosah stanice, tím řidší může být přesunování.

Korespondenci se sousedy a nadřízeným velitelstvím svěříme jedné střední radiové stanici. Dozadu budeme mít spolehlivé spojení telefonní, taktéž i se sousedy, takže zde nebude výpomoc radiotelegrafii tak častá. Může být proto v okruhu více účastníků než tři.

Pro letce a skupinu SPO. 1 utvoříme jeden okruh, pro dělostřelecké skupiny druhý okruh a pro útočné skupiny, pěší pluk 27 a 26, třetí okruh. Každému okruhu přidělíme po dvou malých radiotelegrafních stanicích.

Rozdělení na okruhy není ztrnulé. Stanice jsou často umístěny vedle sebe nebo velmi blízko sebe. Musí být s to, aby si v čas potřeby navzájem vypomohly. Tam, kde by bylo několik stanic v jednom dopravním okruhu, přidělíme mimo vlnu hlavní vlnu pomocnou. Této vlny může použít ona stanice k zavolání, která má k dopravě telegram a zjistí, že se na hlavní vlně jejího okruhu koresponduje. Detailní uspořádání dopravy radiotelegrafní je věcí velitele radiotelegrafní roty. Velitel praporu nařídí uspořádání dopravních okruhů účastníků, t. j. které účastníky si přeje mít pohromadě.

Jakmile dojde k stálejší frontě, přemístování stanic pomíjí, potom můžeme znovu určit radiové stanice pro jednotlivé okruhy, a počet jich zmenšením počtu účastníků v okruzích zvětšit.

Vzhledem k nejistě a rychle se měnící situaci musí být i doprava radiotelegrafní připravena tak, aby se mohla vzniklým situacím rychle přizpůsobit. Toto přizpůsobování se situaci je prováděno velitelem radiotelegrafní roty podle rozkazů velitele praporu. Doprava se povolí až při střetnutí s nepřítelem. Optickou signalisací provedeme další zajištění spojení. Bude výhodné, zřídíme-li v ose každé útočné skupiny po jedné optické ústředně o dvou stanicích, které se pak postupně posunují dopředu. Jako stanoviště pro optickou ústřednu v ose severní skupiny se hodí před vyražením kóta 612 Na vrších, příští její stanoviště můžeme předvídat na trig. 622 Varta. V ose jižní skupiny zvolíme ve východišti jako stanoviště pro optickou ústřednu trig. 698 Buček, příští stanoviště můžeme předvídat na trig. 636 Zelený vrch. Na tato stanoviště, která jsou pevná a spojena co možná telefonicky s nejbližší ústřednou, hledají podřízené útvary spojení. Zbývající stanice ponecháme v záloze za jižní skupinou.

Při dopravě musí být dbáno týchž pravidel pro utajení jako u radiotelegrafie. Nesmí se korespondovat v řeči otevřené, telegramy musí být stručné. Provoz zahájíme teprve, až se střetneme s nepřítelem.

Telegrafii zemní při postupu nelze brát v úvahu. Poštovní holubi nám nebyli dáni armádou k dispozici.

Velký výkon při střetnutí musí podat spojky. Budou hlavně spojky rychlé, cyklisté a motocyklisté, na špatných cestách pak jezdci.

Ostatních pojiček bude použito normálně, proto se o nich nezmiňujeme.

Po těchto úvahách může odejít velitel telegrafního praporu k veliteli divise, popřípadě k náčelníku štábu divise a navrhnout mu:

1. osy spojení:

- a) osu severní vybavit jedním telefonním vedením, průběh: Mora-
več—Cížkov—Pelhřimov—Olešná,

- b) osu divise: Lidmaň—Moraveč—Pelhřimov—Olešná, vybavenou dvěma telefonními vedeními a jedním telegrafním vedením,
- c) osu jižní skupiny: Lidmaň—mysl. Markvarec—Krumvald—Bor až Ůstrašín—Myslotín—Skrýšov—Proseč pod Křemešníkem—Stráž u Branišova o dvou telefonních vedeních,
- d) se skupinou SPO. 1 se zajistí spojení využitím permanentních vedení, radiotelegraficky a spojkami (uvede důvody).

2. přičky předvídá v těchto prostorech:

- a) Nová Cerekev—Ůstrašín,
- b) boží muka 595, nebo kóta 577—Myslotín,
- c) Pelhřimov—Skrýšov nebo Pelhřimov—Putimov a
- d) Olešná—Plevnice—kóta 641—mlýn 567.

Stavba přiček se zahájí teprve na rozkaz.

Zajištění spojení se provede radiotelegrafií a optickou signalisací.

Předpokládáme, že velitel divise, popřípadě náčelník jeho štábu schválil celý návrh velitele telegrafního praporu, i pokud se týkal skupiny SPO. 1. Doplnil jej jenom tím, že bude v Boru 22/III o 5. hod. zřízena PZŮ., kterou má velitel telegrafního praporu vybavit potřebnými pojítky. PZŮ. postupuje pak dále po ose jižní skupiny.

Od náčelníka štábu (velitele divise) se vrátil ve 20.30 hod. Jaká bude nyní jeho další činnost? Do hodiny vyrazení nezbyvá mu mnoho času, celkem 9 hodin. Prapor je ještě v Obratani, připraven k dalšímu pochodu. Stavět se začne až z Lidmaně, která je vzdálena asi 14 km, což znamená v noci asi 4 hodiny pochodu. Vyrazí-li hipomobilní sled o 21. hod. z Obratane, dorazí v 1 hod. do Lidmaně a začne stavět asi ve 2 hod. Východiště musí být zaujato do 5.30 hod., zbývá tedy nejvýše 3½ hodiny času k zřízení potřebných spojení. Do Moravče je z Lidmaně 4 km., z Moravče do Čížkova asi 6 km. Předpokládáme-li stavbu jenom jednou skupinou, trvala by stavba nejméně 5 hodin. Urychlení může být provedeno stavbou za sebou nebo zasazením družstev automobilních, která dorazí do Lidmaně dříve a nebudou tak unavena.

Automobilní sled vyrazí také v 21. hod. a urazí vzdálenost 14 km za jednu hodinu. Dorazí tedy do Lidmaně ve 22 hodin, stavět může začít ve 23 hod. Může tedy jedno automobilisované družstvo vystavět hned po příjezdu vedení do Moravče, kam dorazí asi v 1 hod. Při zaujímání východiště útvary pokračuje za nimi v stavbě přes Leskovice do Čížkova. Starost o severní osu je tím odbyta.

Horší to bude s jižní osou. Kam budeme musit stavět, než začnou útvary přesun do východiště? Na západní okraje lesa Markvarecký revír, asi k myslivně Markvarec. Z Lidmaně můžeme vedení postavit po silnici vedoucí do Těmic, a to až ke křižovatce silnice s udržovanou polní cestou u H nápisu Hutnov, odtud pak po této cestě až k myslivně Markvarec, to je celkem asi 4 km. Až sem můžeme počítat s použitím družstev automobilisovaných. Odtud pak až do Boru mohou se po polních cestách pohybovat jenom družstva s povozy. Z myslivny Markvarec do Krumvaldu a odtud přes trig. 698 Buček po polní cestě do Boru je 7 km, to je 3½ hodiny stavby. Vedení až do myslivny Markvarec budou hotova v 1 hod. Do Lidmaně dorazí hipomobilní sled asi v 1 hod., část určená pro stavbu do Boru dorazí do myslivny Markvarec asi ve 2 hod. Stavět mohou začít, jakmile jednotky začnou přesun do východiště. Aby bylo vedení do 5 hod. hotovo, musí se stavět družstvy nebo skupinami za sebou.

Narídí tedy:

1. Odchod telegrafního praporu ve dvou sledech, a to sled automobilní odjezd ve 21 hod. a sled hipomobilní ve 21.05 hod. Sledu automobilnímu velí velitel telegrafní rotý. Tomuto nařídí: v Lidmani vyhledat ubytovatele divise, jak zařídit ústřednu pro velitelství divise; dále vystavět osy: Lidmaň—Moraveč (ústředna) o dvou telefonních a jednom telegrafním vedení, Lidmaň—mysl. Markvarec (ústředna) o dvou telefonních vedeních. Vše hotovo do 1 hod. Sled hipomobilní odjede pod velením nejstaršího velitele čtyř telegrafní rotý. Směr pochodu: Obrataň—Střítež—Černovice—Svalava—Lidmaň. Pak jej všeobecně informuje o svém úmyslu pro stavbu přiček a hlavně os na den 22/III.

2. Velitel radiotelegrafní rotý zůstane v Lidmani a pracuje o spojovacím rozkaze. Přesune se později s velitelem praporu do Lidmaně.

3. Pobočník přezkouší spojení se sousedy.

A nyní může přikročit k sepsání spojovacího rozkazu. Sepsání bez předchozích příprav by trvalo poměrně dlouho. V době, kdy byl velitel praporu u velitele divise pro rozhodnutí, připravil pobočník vše k psaní a rozmnožení rozkazu, velitel telegrafní rotý tabulku krycích jmen a volacích značek pro telefon a telegraf (jak se jenom doplní), velitel radiotelegrafní rotý připravil volací značky pro radiotelegrafii, optickou signalisaci, telegrafii zemní. Poslednímu pojátku přidělil frekvence.

Spojovací rozkaz by zněl asi takto:

Velitelství 9. divise
štáb, 3. odděl.
Cj. /oper.

SV. 21/III, 22 (dvacet dvě) hod.

Spojovací rozkaz čís. . . .
(příloha k oper. rozkazu čís. . . .)

I. Spojovací situace. Nezměněna.

II. Úmysl.

A. Chci před zahájením postupu vybudovat tyto osy:

1. Obrataň—Černovice—Lidmaň—Moraveč—Čížkov,
Lidmaň—myslivna Markvarec—Krumvald—Bor.
2. Během postupu prodlužovat:
osu severní za p. pl. 27 z Čížkova přes Chodeč—kotu 551 do Pelhřimova,
osu divise z Moravce přes Novou Cerekev—Pelhřimov—Olešnou do Strmých,
osu jižní za p. pl. 26 z Boru přes Ústrašín—Ondřejov—kotu 525—Skrýšov—
Putimov—Proseč pod Křemešník—do Stříteže u Branišova.

B. Předvídám tyto přičky:

1. Nová Cerekev—Ústrašín,
2. boží muka 595 (na silnici mezi Vlášenicemi a Pelhřimovem), kříž 567—Myslotín,
3. Pelhřimov—trig. 632—Putimov,
4. Olešná—Plevnice—641.

C. Spojení s 3. divízí se zajistí permanentním vedením přes Pacov, po do-
sažení Pelhřimova poňím vedením.

III. Telegraf a telefon.

Skupina dispoiční rotý K:

vystaví do 24 hod. osu Obrataň—Černovice—Lidmaň o dvou vedeních telefon-
ních a o jednom vedení telegrafním, současně převezme ústřednu Obrataň
a zřídí ústřednu v Černovicích.

Telegrafní rota vystaví osy: Lidmaň—Moraveč o dvou telefonních a 1 te-
legrafním vedení; Lidmaň—mysl. Markvarec o dvou telefonních vedeních do 1 hod.
22/III. Zřídí ve vyjmenovaných místech ústředny.

Prodlouží do 22/III 5.30 hod. za útvarů zaujímajících východiště severní osu přes
Leskovice do Čížkova (1. telefonní vedení), osu divise do Nové Cerekve a jižní osu
přes Krumvald—Buček do Boru.

Během postupu udržuje čela os ve výši skupin.

Stavbu přiček připraví tak, aby byly za hodinu po vydání rozkazu hotovy. Počet vedení v přičkách: 2 telefonní vedení.

Pro PZÚ. přiděli jedno telefonní družstvo. Velitel se hlásí v Boru 22/III ve 4 hod. u velitele PZÚ.

SPO. 1 využije permanentních telegrafních vedení podle náčrtu vydaného veliteli.

Volací značky, krycí jména v příloze 1.

IV. Radiotelegrafie.

1. Uspořádání dopravních okruhů, délky vln, volací značky v příloze 2.

2. Povětrnostní zprávy na vlně KC 540.

3. Správný čas na vlně KC 750 v hod. 4, 12.30, 19.30.

4. Zakazují vysílání až do střetnutí s nepřítelem.

5. Nabíjení akumulátorů: Lidmaň (u kostela) od 23 hod.

V. Telegrafie zemní.

Podle přílohy 3.

VI. Optická signalisace.

Optické signalizační stanice budou zřízeny před vyražením:

trig. 622 Varta, v severní části pásma postupu trig. 612 Na vrších, příští předvídané stanoviště

Zelený vrch. v jižní části pásma postupu trig. 698 Buček, předvídané stanoviště trig. 636

Zahájení provozu: při zjednání dotyku s nepřítelem.

Volací značky v příloze 3.

VII. Rakety a terče.

Rakety podle přílohy 4.

oddíl II/52 72. Vyznačovací terče pro divisní dělostřelectvo nezměněny, pro oddíl I/125 357,

VIII. Utajení.

Šifrovací klíč nezměněn,

kodeks smluvených významů doplněn (doplněk 2).

Dostanou: podle rozdělovníku.

Za správnost

mjr. tel. A. R.

Velitel 9. divise.

z r. náč. štábu pplk. gšt. C. B.

Poznámka: Přílohy jsou uvedeny jen pro paměť. Rozkaz by se značně zkrátil použitím náčrtu vedení pro článek II a III.

Spojovací rozkaz byl dodán současně s operačním rozkazem, takže podřízené útvary mohou včas učinit podle něho své přípravy. Dejme tomu, že byl dodán ve 24 hodin.

Po sepsání rozkazu se spojí s velitelem telegrafního vojska armády a požádá jej o výpomoc pro stavbu telefonních vedení 22/III. Předpokládáme, že velitel telegrafního vojska armády uznal důvody velitele telegrafního praporu 9 a přislíbil mu výpomoc asi v síle jedné telefonní čety. Přesný způsob výpomoci bude stanoven 22/III během dopoledne.

Vydáním spojovacího rozkazu skončila nejdůležitější část práce velitele praporu. Co bude dělat dále? Podle rozhodnutí velitele divise bude velitelství divise na svém novém stanovišti od 5 hod. 22/III. Kde bude moci velitel praporu lépe kontrolovat provádění vydaných rozkazů, na novém či na starém stanovišti, a kde je ho více potřebí? Nejlépe by vyhovovalo nové stanoviště velitele divise. Má tam všechny své prostředky (až asi na jedno družstvo telefonní a telegrafní v starém stanovišti). O spojení dozadu se stará armáda, nemusí mít o ně mnoho starostí. On se musí především postarat o spojení z Lidmaně dopředu. Proto bude výhodné, aby si vyžádal svolení k přesunu do Lidmaně již nyní. Po provedení přesunu doplní dosud vydané rozkazy velitelům obou rot a může odpočívat. V 5 hod. přezkouší dosavadní spojení a informuje se o hrubém

rozložení obou rot. Pak se odebere do kanceláře náčelníka štábu, jemuž hlásí stav spojení. Tam dle i během dalšího postupu. Je tak stále informován o průběhu střetnutí; může pak doplnit nebo i pozměnit vydaný spojovací rozkaz.

Která nařízení vydá velitelům rot po svém příchodu do Lidmaně? Velitel telegrafní roty se doví své úkoly přesně ze spojovacího rozkazu. Může mu snad nařídit, aby si ponechal větší zálohu v ose jižní, po níž se pohybuje celý pěší pluk 25 jako záloha divise. Směr zasazení této zálohy nemusí být souhlasný s jižní osou.

Veliteli radiotelegrafní roty nařídí, aby se zbylé signální družstvo pohybovalo po ose jižní.

Oběma velitelům rot nařídí, aby jej očekávali v 5 hod. v jeho kanceláři.

2. Činnost velitele telegrafní roty.

Velitel telegrafní roty odjel s automobilním sledem do Lidmaně, kam dorazil ve 22 hodin. O situaci byl zhruba orientován před odjezdem velitelem praporu. Po svém příjezdu vyhledal ubytovatele divise, který mu označil vhodné místo pro ústřednu a SV. divise. Když zjistil, že místo pro ústřednu vyhovuje, nařídil její zřízení. Dále nařídil stavbu vedení z Lidmaně do Moravče a do myslivny Markvarec.

Pro příjezd hipomobilního sledu určil v dohodě s ubytovatelem divise místo, kde se ubytuje prapor, vyslal spojku na západní okraj Lidmaně a úkolem dovést sled hipomobilní po jeho příchodu do místa ubytování.

Další spojce svěří úkol očekávat družstva armádního dispozičního rotu na západním okraji Lidmaně a dovést je k ústředně divise.

A nyní má chvíli čas k studiu terénu v pásmu postupu divise. Po studiu dojde k stejným závěrům jako velitel praporu, totiž, že musí dát nejvíce družstev hipomobilních na osu jižní, většiny družstev automobilních se použije na ose divise a severní. K stavbě většiny příček může použít družstev hipomobilních.

Jak provede stavbu os? Bude se snažit udržovat čela os ve výši velitelství postupujících skupin, nepůjde-li to se všemi vedeními osy, vystaví na tuto výši aspoň jedno vedení. Ostatní vedení dostaví pak co nejrychleji. Stavbu bude musit provádět pravděpodobně družstva za sebou. Do podrobností musí připravit stavbu příček. Ty musí být hotovy za hodinu po vydání rozkazu, to znamená připravit je tak, aby se stavěly družstva nebo skupinami od sebe, proti sobě a někde i za sebou.

Podle toho rozdělí nyní své čety a nařídí případné výměny vozidel mezi družstvy. Informuje velitele čet o situaci a úkolech rotu a jednotlivých čet. Určí jednoho z velitelů čet na ose zaměstnaných jako velitele osy. Tento velitel osy se stará o bezvadné budování osy, zřizování a zařizování ústředí na určených místech, řídí udržování vystavěných vedení, pohyb družstev, která dosud nestavějí, hlásí veliteli rotu postupně dosažené cíle, všechny události a změny, které by mohly mít vliv na spojení. Od nařízeného směru osy nebo příčky se nesmí bez svolení velitele rotu uchýlit. Je velitelem všech pojítek v ose nasazených.

Určí dále telefonní družstvo pro PZÚ.

Po příchodu sledu hipomobilního odpočodují skupiny do Moravče a mysl. Markvarec, kde mohou do 5 hod. odpočívat, a vyrazí k čelům budovaných os.

Pomůcky, jako náčrty vedení, krycí jména, byly již při rozmnožování spojovacího rozkazu rozmnoženy aspoň o tolik výtisků více, aby se dostalo aspoň pro všechny velitele čet. Další potřebné pomůcky dá hned zhotovit. A nyní může pomýšlet na malý odpočinek. V 4.30 hod. přezkouší spojení, vyžádá si situační hlášení velitelů os, a potom jde na místo schůzky s velitelem praporu a podá mu situační hlášení.

3. Činnost velitele radiotelegrafní roty.

Velitel radiotelegrafní roty připravoval v Obratani přílohy pro spojovací rozkaz, pokud se týkaly jeho pojítek. Po příchodu od velitele divise oznámil mu velitel praporu, jak si přeje mít uspořádánu dopravu radiotelegrafní. Velitel radiotelegrafní roty doplnil podle toho přílohy k spojovacímu rozkazu. Přesunul se s ním do Lidmaně a tam po studiu terénu (obdobně jako velitel telegrafní roty) rozdělil na jednotlivé okruhy své radiotelegrafní stanice podle jejich dopravních prostředků. Určil velitele okruhů a informuje je o situaci a úkolu. Dá rozmnožit potřebné pomůcky pro dopravu, vydá svá nařízení pro dopravu. Pak může odpočívat a ve 4.30 hod. přezkouší pohotovost stanic, potom se odebere na místo schůzky s velitelem praporu a hlásí mu situaci roty.

Poznámka: Činnost velitelů rot je probrána jen povšechně. Studie by se tím značně prodloužila. Své ústní rozkazy potvrdí souhrnně písemným rotním rozkazem.

Kapitán žen. Jaroslav N ý v l t:

Použití říčního paroplavebního materiálu k vojenským účelům ve válce.

(Dokončení.)

Směr operace je veden rovnoběžně s vodním tokem.

Splovného vodního toku musí být využito k dopravě, aby bylo odlehčeno komunikacím pozemním, t. j. silnicím a železnicím. Vodní dopravní cesty jsou velmi výkonné a nejsou tak zranitelné jako železnice a silnice.

Lodní dopravu budeme dělit na dopravu: na střední vzdálenosti a na dopravu dálkovou.

Doprava na střední vzdálenosti je taková doprava, kdy naložené jednotky jsou na lodi několik hodin, nejdéle však jeden půlden (12 hodin). Při tom nutno mít na zřeteli, že doprava směrem po proudu je rychlejší.

Jako dopravní prostředky se hodí všechny druhy plavidel používaných paroplavbou, a to remorkéry k vlečení nákladních člunů, motorové a parní nákladní lodi mohou dopravovat samy náklad, po proudu mohou i vléci. Tanky se k dopravě jednotek a materiálu nehodí, může jich však být využito k dopravě minerálních olejů (pohonných hmot).

Kusové zboží se již nevyplatí dopravovat pozemními dopravními prostředky (povozy, auty), neboť se tím zvětšuje tonáž. Je prospěšnější překládat materiál na lodi a na místě určení vykládat na nové dopravní prostředky k další pozemní dopravě.

Speciální vojenská vozidla a trény dopravovaných jednotek se budou dopravovat jako při převážení tím, že se pro ně zřídí dřevěné podlahy